

פרק שני:

עמדת המדינות

כלפי גורל היהודים

ברייר השלישי

עמדות המדינות כלפי גורל היהודים ברייך השלישי

במרץ 1938 סופחה אוסטריה לגרמניה. בעקבות הסיפוח נוספו לרייך כ-185 אלף יהודים. סיפוחם לרייך פירושו **כפיפות לחוקי נירנברג**. המשרד הגרמני לענייני יהודים, שבראשו עמד **אדולף אייכמן**, היה אחראי לביצוע החוקים נגד היהודים ולגירושם מאוסטריה. היהודים **נושלו מרכושם ואולצו להגר אל מחוץ לשטח גרמניה ומחוץ לשטחים שבשליטת גרמניה**, בהתאם להחלטת הנאצים. הכסף המוחרם שימש למימון גירושם, והיתרה עברה לאוצר הגרמני.

מדינות אירופה היו מודעות היטב למדיניותה של גרמניה כלפי היהודים ובכל זאת **לא נקטו שום צעדים כנגד גרמניה**. הנושא עלה לדיון בפרלמנטים השונים ובחבר הלאומים, אך לא התקבלה כל החלטה משמעותית.

במדינות אירופה השונות ובארה"ב רווחה הדעה כי **מדיניות הנאצים היא זמנית בלבד**, ושלא נשקפת סכנה לחיי היהודים. המדינות השונות סברו, כי **ניתן יהיה להשלים עם סיפוחה של אוסטריה לגרמניה**, ושאין בכך כדי להעיד על מגמת החרפה ביחס כלפי היהודים בגרמניה.

ככל שרבו הידיעות בתקשורת בדבר מצבם של היהודים, כמו למשל אחרי "ליל הבדולח", כך התגבשה בגרמניה התגובה לפיה: **אסור לעולם להתערב במדיניות הפנים הגרמנית**. היטלר המשיך בשלו, הוא התעלם מתגובת העולם. **אנגליה וצרפת** חששו ממדיניותו התוקפנית של היטלר. **הן לא הגיבו באופן נחוש כאשר היטלר סיפח את אוסטריה** והחיל גם בה את חוקי נירנברג.

מדיניות הפיוס של אנגליה וצרפת – העידה על השאיפה **שלא להתמודד**

עם מגמות **ההתפשטות של גרמניה הנאצית**. אנגליה וצרפת לא פנו באף דרישה לגבי שינוי היחס ליהודים. **המעצמות התעלמו מבעיית יהודי גרמניה ואוסטריה**. היהודים שהיגרו, בעקבות המדיניות הנאצית למדינות מערב אירופה – אנגליה, צרפת, שוויץ בלגיה והולנד, **נתקלו בקשיי פרנסה בגלל המשבר הכלכלי** הגדול שהשפיע גם על מדינות מערב אירופה שחששו שכניסת יהודים לגבולותיהן תגביר את האבטלה. סיבה נוספת לקשיי היקלטותם של היהודים במדינות אירופה הייתה **מסורת של התנגדות לקליטת פליטים יהודים**. עם התחזקותו של זרם המהגרים, סגרו מדינות מסוימות את שעריהן ואחרות החמירו את תנאי כניסתם של המהגרים לתחומם.

ב-1933 מינה חבר הלאומים את ג'יימס מקדונלד לטפל **בבעיית הפליטים מגרמניה**.
מקדונלד **לא זכה לשיתוף פעולה מצד המדינות** במה שנוגע לפתיחת שעריהן בפני
פליטים יהודים ומתן סיוע כלשהו, בשנת **1935** התפטר מתפקידו.

1. מה קרה ליהודים בעקבות סיפוח אוסטריה לגרמניה?

2. כיצד הגיבו מדינות אירופה כלפי גרמניה בעקבות מדיניותה נגד היהודים בשנות ה-

30?

3. מה הייתה תגובת גרמניה בנושא

4. האם היהודים נקלטו במדינות אליהן היגרו (אנגליה, צרפת, שוויץ בלגיה והולנד),

נמק/י.

5. מיהו ג'יימס מקדונלד, מה היה פועלו ומה היו תוצאות מעשיו?

עמדות המדינות כלפי גורל היהודים ברייך השלישי

מרץ 1938

סיפוח אוסטריה לגרמניה

מדינות אירופה מודעות למדיניות גרמניה כלפי היהודים (חוקי נירנברג)

מדינות אירופה לא נוקטות שום צעד משמעותי כלפי גרמניה

אירופה + ארה"ב טוענות:

1. מדיניות הנאצים היא זמנית בלבד
2. לא נשקפת שום סכנה לחיי היהודים

אנגליה וצרפת חוששות ממדיניותו התוקפנית של היטלר ולכן לא מגיבות!!!

הניסיונות להתגבר על קשיי ההגירה של יהודי גרמניה

ארגון שסייע בהגירת יהודים מגרמניה בתקופה זו היה "**התאחדות ציוני גרמניה**", שראה **בהגירה לארץ ישראל את הפתרון הנכון**. ארגונים יהודיים שונים כדוגמת **עליית הנוער בגרמניה** הכשירו יהודים לקראת עלייתם לארץ ישראל. במסגרת פעילותה של "**התאחדות ציוני גרמניה**" למען הגירת יהודים, נחתם "**הסכם העברה**" בין **השלטונות הנאצים ובין הסוכנות היהודית בארץ ישראל**. ההסכם אפשר ליהודים **להגר לארץ ישראל ולהוציא חלק מרכושם מגרמניה**, בתמורה התחייבו המוסדות **הציוניים לקנות סחורה גרמנית**. התחייבות זו עמדה בסתירה **לחרם הכלכלי שהטילו היהודים בעולם כולו על גרמניה** ועוררה ויכוח קשה בקרב הארגונים היהודים השונים.

1. איזה ארגון סייע בהגירת היהודים מגרמניה, להיכן הופנו המהגרים על ידו ומדוע?

2. במה עסקו ארגונים יהודיים כדוגמת עליית הנוער בגרמניה?

3. איזה הסכם נחתם בין השלטונות הנאצים לבין הסוכנות היהודית, מה הייתה

משמעות ההסכם ומדוע חלק מארגוני היהודים התנגדו לו?

ועידת אוויאן

מצבם של יהודי מרכז ומזרח אירופה ב-1938 היה קשה. מצבם הכלכלי הורע, הם הושמצו על ידי תנועות פשיסטיות ואנטישמיות שנדבקו ברעיונות המפלגה הנאצית בגרמניה.

נשיא ארצות הברית – **פרנקלין דלנו רוזוולט** יזם את כינוסה של **ועידת אוויאן**, על חוף אגם ז'נווה שבצרפת, ביולי 1938.

הסיבות לכינוס הועידה והטיעונים שהושמעו בישיבות הועידה:

1. הצורך הבינלאומי **למציאת פתרון לפליטים היהודים** מגרמניה ואוסטריה.
2. **דעת הקהל בארצות הברית**, שהתעצמה בשנת 1938 והביאה לגלי מחאה כאשר חלה החרפה במדיניות הנאצים כלפי היהודים בגרמניה ובאוסטריה. דעת הקהל תבעה מהשלטונות **לקלוט פליטים יהודים למרות החמרת חוקי ההגירה**.

מטרות הועידה:

1. לתאם את **הסיוע לפליטים היהודים** שיכלול **מקומות קליטה ועזרה כלכלית** ראשונית.
2. להקל על **הגירת יהודים מגרמניה ומאוסטריה**.
3. להקים **ארגון בינלאומי שיחפש דרכים לטיפול בבעיות הפליטים**.

כינוס הועידה

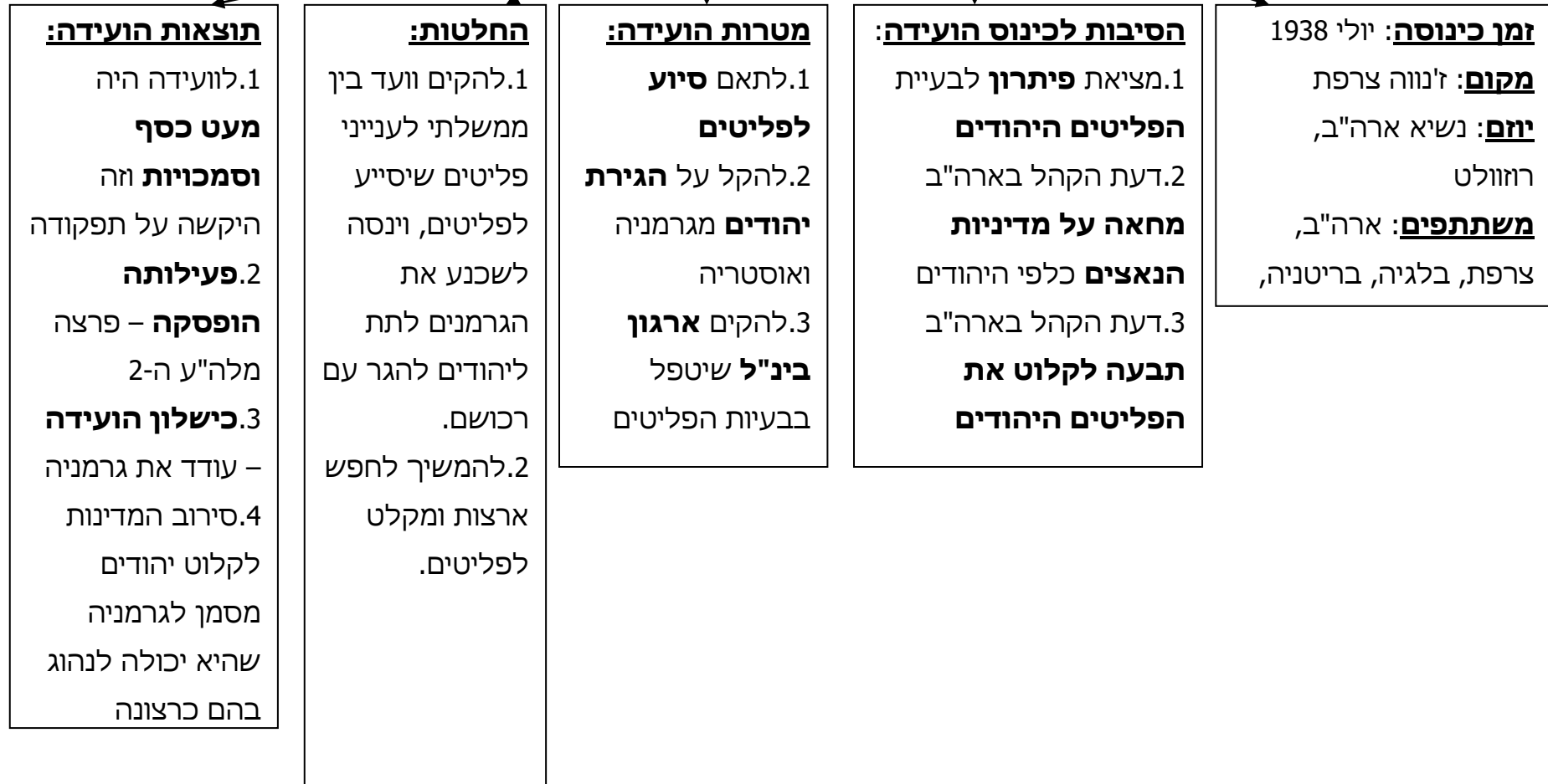
לוועידה בעיר אוויאן הגיעו **32 נציגים ממדינות שונות**: ארה"ב, קנדה, אוסטרליה, ניו זילנד, מדינות אמריקה הלטינית ומדינות מאירופה ביניהן – בריטניה וצרפת. לוועידה הגיעו נציגי המדינות שייצגו את עמדת ממשלתם. וכן, נציגי מוסדות יהודיים מרחבי העולם.

1. הצג/י את הרקע לכינוסה של ועידת אויאן

2. מתי, היכן וביזמת מי התכנסה הוועידה?

3. מה היו מטרות הוועידה?

ועידת אויאן

עמדת המדינות בוועידת אויאן

לאפשר ליהודי גרמניה ואוסטריה לצאת מארצם.
מוכנה לקלוט פליטים על פי המכסה השנתית שלה.
לא תגדיל את מכסות ההגירה

מכירה בצורך לסייע לפליטים
לא יכולה לקלוט פליטים, כי כבר גרים אצלה
פליטים רבים

מצטרפת לעמדת צרפת

אינה יכולה לקלוט פליטים במושבותיה-תנאים לא
מתאימים לאירופאיים
מסרבת לדון בקליטת פליטים בא"י
קליטה מוגבלת של פליטים במזרח אפריקה

מתנגדת להגירת פליטים
חוששת מבעיית הגזענות

עקב בעיה כלכלית, ואטבלה המונית, תקלוט רק
מעט פליטים

קיימת בעיית אבטלה לכן לא יכולה לקלוט פליטים

מוכנה לתת שטחים להתיישבות חקלאית.
הסכימה לקלוט 100 אלף יהודים.
קשיים ביישום התוכנית – נקלטו רק מאות.

מהלך הדיון

במהלך הדיון בבעיית הפליטים היהודים הביעו נציגי המדינות עמדות שונות:

עמדת המדינות בוועידת אויאן – דגם מייצג

המדינה	עמדה רשמית שהובעה בוועדה
ארה"ב	יש לאפשר ליהודי גרמניה ואוסטריה לצאת מארצם. ארה"ב מוכנה לקלוט פליטים מגרמניה ואוסטריה על פי המכסה השנתית שנקבעה, אף שיתר מכסות ההגירה לא תגדלנה. בעקבות כך היגרו אליה כ-65 אלף יהודים בשנים 1938-1939.
צרפת	אין לה יכולת לקלוט פליטים נוספים למרות שהיא מכירה בצורך לסייע להם.
בלגיה	מצטרפת לעמדת צרפת
בריטניה	התנאים הקשים במושבות בריטניה אינם מאפשרים קליטת פליטים מהגרים. היא אינה מעוניינת לדון בקליטת פליטים יהודים בארץ ישראל, אך יש אפשרות לסייע בקליטת מספר מוגבל של פליטים במזרח אפריקה.
אוסטרליה	מתנגדת להגירת פליטים מחשש שיביאו עימם את בעיית הגזענות.
ניו זילנד	קיימת בעיה כלכלית ולכן מוכנים לקלוט רק מספר מצומצם של פליטים.
אמריקה הלטינית	קיימת בעיית אבטלה ולפיכך קשה יהיה לקלוט מהגרים נוספים.
הרפובליקה הדומיניקאנית	מוכנים לתת למהגרים שטחים להתיישבות חקלאית. הסכימה לקלוט 100 אלף יהודים, אך לאור קשיים ביישום התוכנית קלטה רק מאות בודדות.

□ **רומניה ופולין** שלא יוצגו בוועדה שיגרו הודעות מטעמן, שבהן ביקשו

שהוועידה גם תדון **במציאת פתרון ליהודים שבתחומן.**

רשום ליד כל היגד על ידי איזו מדינה נאמר:

☒ מוכנים לתת למהגרים שטחים להתיישבות חקלאית _____

☒ אין לה יכולת לקלוט פליטים נוספים למרות שהיא מכירה בצורך לסייע

להם _____

☒ התנאים הקשים במושבותיה אינם מאפשרים קליטת פליטים _____

☒ קיימת בעיית אבטלה ולפיכך קשה יהיה לקלוט מהגרים _____

☒ יש לה אפשרות לסייע בקליטת מספר מוגבל של פליטים במזרח

אפריקה _____

☒ מוכנה לקלוט 100 אלף יהודים _____

☒ מוכנה לקלוט פליטים מגרמניה ואוסטריה על פי המכסה השנתית _____

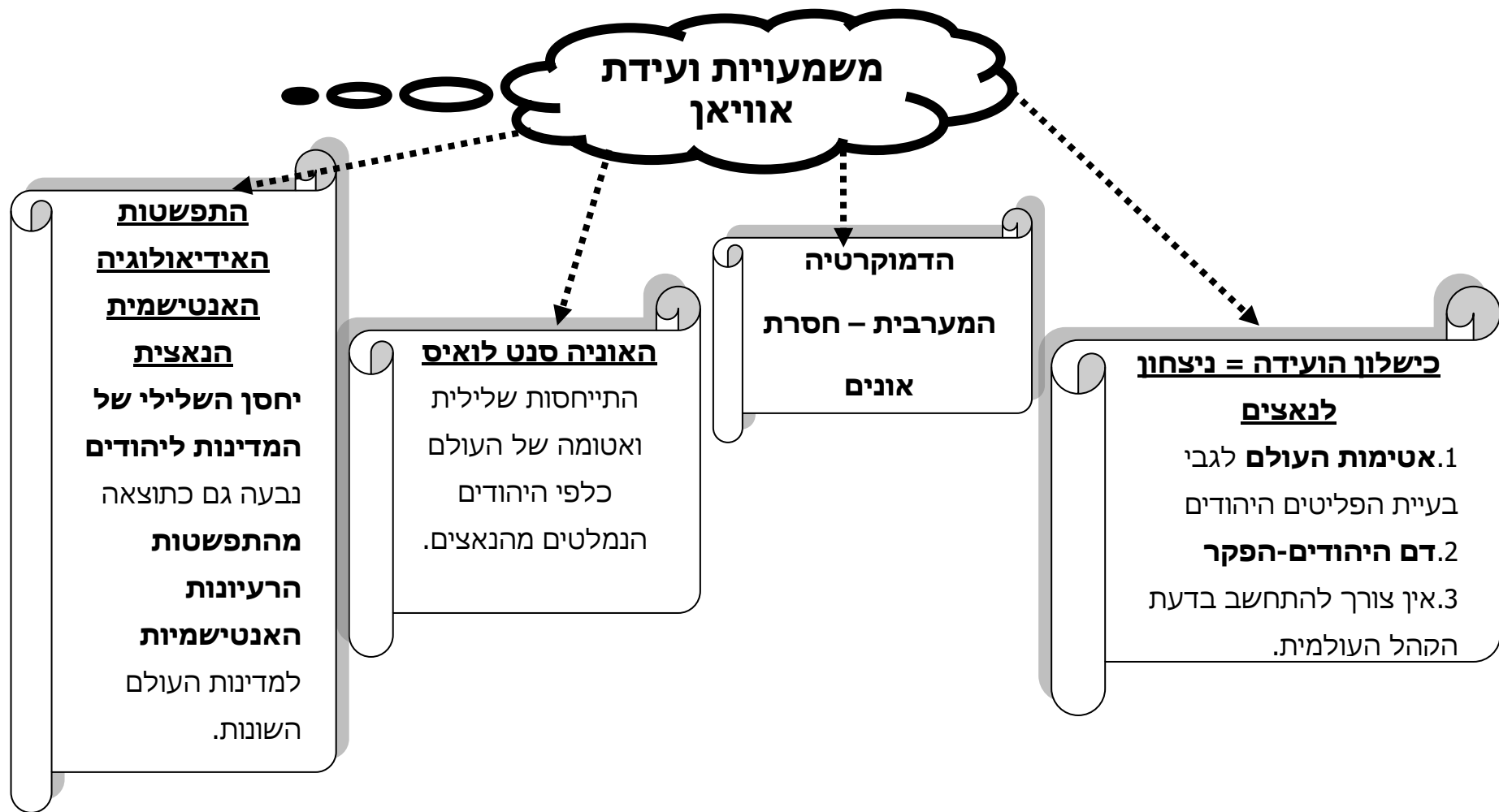
☒ מצטרפת לעמדת צרפת _____

☒ התקשתה ביישום התוכנית ולכן קלטה רק מאות בודדות של יהודים _____

☒ קיימת בעיה כלכלית ולכן מוכנים לקלוט רק מספר מצומצם של

פליטים _____

☒ אינה מעוניינת לדון בקליטת פליטים יהודים בארץ ישראל _____

ההחלטה שהתקבלה בוועידה:

בוועידה הוחלט להקים "וועד בין-ממשלתי לענייני פליטים" שמתפקידו לאתר מקומות מקלט לפליטים תוך שיתופה של גרמניה בפתרון זה. לוועדה היו אמצעים כספיים מועטים וסמכויות מוגבלות שהיקשו על תפקודה היעיל. נוסף לכך, פעילות הוועדה נגדעה מפני שמלחמת העולם ה-2 פרצה. מאות אלפי פליטים הפכו קורבן לאדישות העולם.

כישלונה של ועידת אויאן עודד את גרמניה, שראתה בסירובן של המדינות לקלוט את היהודים מעין אישור לנהוג בהם כרצונה.

המשמעויות של ועידת אויאן:

1. **הנאצים ראו בכישלון הוועידה את ניצחונם** – הם נוכחו כי העולם מתעלם מהבעיה היהודית. זה היה ניצחון תעמולתי עבור גרמניה והיא הציגה את כישלון הוועדה כהוכחה לכך שאף מדינה אינה מעוניינת לקלוט יהודים. הנאצים הגיעו למסקנה כי דם היהודים הוא הפקר וכי ניתן לגרש יהודים מגרמניה בדרכים ובשיטות ברוטאליות יותר, בלי להסתכן בכך בתגובה לא רצויה ממדינות העולם. ואכן, הנאצים המשיכו בדרכם מתוך התעלמות מוחלטת מדעת הקהל בעולם.
2. **כישלון הוועידה הוכיח כי העולם מדבר הרבה ופועל מעט מאוד** – לא נעשה כל מאמץ רציני לפתור את בעיית הפליטים היהודים.
3. **סיפורה של האוניה "סנט לואיס"** – סיפור האוניה (להלן) מלמד יותר מכל על התייחסותו השלילית והאטומה של העולם החופשי כלפי בעיית היהודים הנמלטים מציפורני הנאצים.
4. **התפשטות האידיאולוגיה האנטישמית הנאצית** – היחס השלילי של המדינות לבעיית הפליטים נבע לא מעט מהעובדה, שהרעיונות האנטישמים שהפיץ משטרו של היטלר פשטו גם למדינות אחרות, וחיזקו בהן את המפלגות האנטישמיות, שהוסיפו להפצת השנאה ליהודים.

האוניה "סנט לואיס"

בסוף 1939, בעקבות "ליל הבדולח", הפליגו **900 יהודים באוניה "סנט לואיס"** מנמל המבורג בגרמניה לקובה. שלטונות קובה הודיעו על ביטול אשרות הכניסה שניתנו ליהודים, והאוניה המשיכה לכיוון ארה"ב, אך גם זו **סירבה לקלוט את היהודים**, למרות אישורי הכניסה שקיבלו 734 מנוסעיה. אחרי מסע של חודש בים הודיעו **הולנד, בלגיה**,

אנגליה וצרפת על נכונותן לקלוט את היהודים, והאונייה הוחזרה לאירופה לפיזור היהודים במדינות אלה. **רוב פליטי "סנט לואיס" נספו מאוחר יותר בשואה**, עם כיבושן של המדינות בידי הגרמנים. פרשת האונייה "סנט לואיס" הוכיחה כבר אז, תחילת מלחמת העולם ה-2, כי **ליהודים המהגרים מגרמניה אין, למעשה, ארץ מקלט!!!**

4. מה הייתה ההחלטה שהתקבלה בוועידה, והאם יושמה? נמק/י

5. מה היו המשמעויות של ועידת אוויאן?

ולמרות הנימה העצובה בה אנו מסיימים,

שיהיה לכולכם יום הכי נפלא שרק יכול

להיות.....

1. הסבר לשם מה כונסה ועידת אוויאן, והצג טיעונים של שתי

מדינות שהשתתפו בוועידה.

תשובה:

עד 1937 עזבו את גרמניה קרוב ל-130 אלף יהודים בהגירה מסודרת, אך עם סיפוח אוסטריה לרייך השלישי (האנשלוס) החלה בריחה המונית ומבוהלת של פליטים מאוסטריה ומגרמניה. מצבם של יהודי מרכז ומזרח אירופה ב-1938 היה קשה. מצבם הכלכלי הורע, הם הושמצו על ידי תנועות פשיסטיות ואנטישמיות שנדבקו ברעיונות המפלגה הנאצית בגרמניה. על רקע זה נשיא ארצות הברית – פרנקלין דלנו רוזוולט יזם את כינוסה של ועידה בינלאומית של יותר מ-30 מדינות שתציע דרכי פתרון לקליטת הפליטים יהודיים הועידה נערכה על חוף אגם ז'נווה שבצרפת, ביולי 1938.

ועידת אוויאן כוסה עקב הסיבות הבאות:

3. הצורך הבינלאומי **למציאת פתרון לפליטים היהודים** מגרמניה ואוסטריה.
4. **דעת הקהל בארצות הברית**, שהתעצמה בשנת 1938 והביאה לגלי מחאה כאשר חלה החרפה במדיניות הנאצים כלפי היהודים בגרמניה ובאוסטריה. דעת הקהל תבעה מהשלטונות **לקלוט פליטים יהודים למרות החמרת חוקי ההגירה**.
5. לתאם את **הסיוע לפליטים היהודים** שיכלול **מקומות קליטה ועזרה כלכלית** ראשונית.
6. להקל על **הגירת יהודים מגרמניה ומאוסטריה**.
7. להקים **ארגון בינלאומי שיחפש דרכים לטיפול בבעיות הפליטים**.

טיעונים של שתיים מהמדינות המשתתפות בוועידה:

- ארה"ב** יש לאפשר ליהודי גרמניה ואוסטריה לצאת מארצם. ארה"ב מוכנה לקלוט פליטים מגרמניה ואוסטריה על פי המכסה השנתית שנקבעה, אף שיתר מכסות ההגירה לא תגדלנה. בעקבות כך היגרו אליה כ-65 אלף יהודים בשנים 1938-1939.
- בריטניה** שטחי הקיסרות הבריטית אינם מתאימים להתיישבות של אירופאים. היא אינה מעוניינת לדון בקליטת פליטים יהודים בארץ ישראל, אך יש אפשרות

לסייע בקליטת מספר מוגבל של פליטים במזרח אפריקה.

2. הסבר כיצד באה לידי ביטוי בוועידת אוויאן העמדה של מדינות העולם כלפי מדיניות הנאצים נגד היהודים

תשובה:

במרץ 1938 סופחה אוסטריה לגרמניה. בעקבות הסיפוח נוספו לרייך כ-185 אלף יהודים. סיפוחם לרייך פירושו **כפיפות לחוקי נירנברג.** המשרד הגרמני לענייני יהודים, שבראשו עמד **אדולף אייכמן,** היה אחראי לביצוע החוקים נגד היהודים ולגירושם מאוסטריה. היהודים **נושלו מרכושם ואולצו להגר אל מחוץ לשטח גרמניה ומחוץ לשטחים שבשליטת גרמניה,** בהתאם להחלטת הנאצים. הכסף המוחרם שימש למימון גירושם, והיתרה עברה לאוצר הגרמני.

מדינות אירופה היו מודעות היטב למדיניותה של גרמניה כלפי היהודים ובכל זאת **לא נקטו שום צעדים כנגד גרמניה.** הנושא עלה לדיון בפרלמנטים השונים ובחבר הלאומים, אך לא התקבלה כל החלטה משמעותית.

במדינות אירופה השונות ובארה"ב רווחה הדעה כי **מדיניות הנאצים היא זמנית בלבד,** ושלא נשקפת סכנה לחיי היהודים. המדינות השונות סברו, כי **ניתן יהיה להשלים עם סיפוחה של אוסטריה לגרמניה,** ושאין בכך כדי להעיד על מגמת החרפה ביחס כלפי היהודים בגרמניה.

ככל שרבו הידיעות בתקשורת בדבר מצבם של היהודים, כמו למשל אחרי **"ליל הבדולח"**, כך התגבשה בגרמניה התגובה לפיה: **אסור לעולם להתערב במדיניות הפנים הגרמנית.** היטלר המשיך בשלו, הוא התעלם מתגובת העולם. **אנגליה וצרפת** חששו ממדיניותו התוקפנית של היטלר. **הן לא הגיבו באופן נחוש כאשר היטלר סיפח את אוסטריה** והחיל גם בה את חוקי נירנברג.

ב-1933 מינה חבר הלאומים את **ג'יימס מקדונלד** לטפל **בבעיית הפליטים מגרמניה.** מקדונלד **לא זכה לשיתוף פעולה מצד המדינות** במה שנוגע לפתיחת שעריהן בפני פליטים יהודים ומתן סיוע כלשהו, בשנת **1935** התפטר מתפקידו.

ביולי 1938 נעשה שוב ניסיון לפטור את בעיית הפליטים היהודים, על ידי – **פרנקלין דלנו רוזולט**, נשיא ארה"ב, שעקב לחץ של דעת הקהל בארה"ב, יזם את כינוסה של **ועידת אויאן**, על חוף אגם ז'נווה שבצרפת.

עמדת המדינות בוועידת אויאן:

ארה"ב	יש לאפשר ליהודי גרמניה ואוסטריה לצאת מארצם. ארה"ב מוכנה לקלוט פליטים מגרמניה ואוסטריה על פי המכסה השנתית שנקבעה, אף שיתר מכסות ההגירה לא תגדלנה. בעקבות כך היגרו אליה כ-65 אלף יהודים בשנים 1938-1939.
צרפת	מתגוררים אצלה פליטים רבים, ואין לה יכולת לקלוט פליטים נוספים למרות שהיא מכירה בצורך לסייע להם.
בלגיה	מצטרפת לעמדת צרפת
בריטניה	שטחי הקיסרות הבריטית אינם מתאימים להתיישבות של אירופאים. היא אינה מעוניינת לדון בקליטת פליטים יהודים בארץ ישראל, אך יש אפשרות לסייע בקליטת מספר מוגבל של פליטים במזרח אפריקה. מסכימות לשמש תחנת מעבר זמנית לפליטים, עד שהם ימצאו יעדי הגירה אחרים.
דנמרק והולנד	מתנגדת להגירת פליטים מחשש שיביאו עימם את בעיית הגזענות. קיימת בעיה כלכלית, ואבטלה המונית, ולכן מוכנים לקלוט רק מספר מצומצם של פליטים.
אוסטרליה	קיימת בעיית אבטלה ולפיכך קשה יהיה לקלוט מהגרים נוספים.
ניו זילנד	קיימת בעיה כלכלית, ואבטלה המונית, ולכן מוכנים לקלוט רק מספר מצומצם של פליטים.
אמריקה הלטינית	קיימת בעיית אבטלה ולפיכך קשה יהיה לקלוט מהגרים נוספים.
הרפובליקה הדומיניקאנית	מוכנים לתת למהגרים שטחים להתיישבות חקלאית. הסכימה לקלוט 100 אלף יהודים, אך לאור קשיים ביישום התוכנית קלטה רק מאות בודדות.
רומניה ופולין	שלא יוצגו בוועדה שיגרו הודעות מטעמן, שבהן ביקשו שהוועידה גם תדון במציאת פתרון ליהודים שבתחומן.

עמדת מדינות העולם תואמת את המדיניות הנאצית היות ומדינות העולם גילו אדישות כלפי מדיניות הנאצים נגד היהודים. תוצאות ועידה זו היו דלות ומאכזבות וחשפו את חוסר נכונותן של המדינות החופשיות בעולם לקבל אליהן את המהגרים היהודים. התוצאה היחידה של ועדה זו הייתה הקמה של ועדה בין ממשלתית לענייני פליטים אך גם זו לא הצליחה לפעול.

יתכן שוועידה זו אף הזיקה ליהודים כי כעת הנאצים נוכחו שהעולם אדיש לגורל היהודים והם יכולים לנקוט בשיטות משלהם כדי לפתור את הבעיה.

5. **הנאצים ראו בכישלון הוועידה את ניצחונם** – ועידת אוויאן הוכיחה את אטימות

העולם לגבי בעיית הפליטים היהודים. הנאצים נוכחו כי העולם מתעלם מהבעיה היהודית. זה היה ניצחון תעמולתי עבור גרמניה והיא הציגה את כישלון הוועדה כהוכחה לכך שאף מדינה אינה מעוניינת לקלוט יהודים. הנאצים הגיעו למסקנה כי דם היהודים הוא הפקר וכי ניתן לגרש יהודים מגרמניה בדרכים ובשיטות ברוטאליות יותר, בלי להסתכן בכך בתגובה לא רצויה ממדינות העולם. ואכן, הנאצים המשיכו בדרכם מתוך התעלמות מוחלטת מדעת הקהל בעולם.

6. **כישלון הוועידה הוכיח כי העולם מדבר הרבה ופועל מעט מאוד** – לא נעשה כל מאמץ רציני לפתור את בעיית הפליטים היהודים.

7. **הדמוקרטיה המערבית נתגלתה כחסרת אונים לחלוטין.**

8. **התפשטות האידיאולוגיה האנטישמית הנאצית** – היחס השלילי של המדינות לבעיית הפליטים נבע לא מעט מהעובדה, שהרעיונות האנטישמים שהפיץ משטרו של היטלר פשטו גם למדינות אחרות, וחיזקו בהן את המפלגות האנטישמיות, שהוסיפו להפצת השנאה ליהודים.